

פסק הדין בעניין

1. יוסף יצחק וילשאנסקי המערערים (המשיבים 1-2 בערעור שכנגד)
2. שלמה רסקין

נגד

- 1 יוסף יצחק הכהן ארונוב המשיבים (המערערים שכנגד)
2. יצחק גולדברג
3. מרדכי גורודצקי
4. נתן וולף
5. שמואל חפר
6. יהושע יוזביץ'
7. יעקב ליברמן
8. יוסף יצחק חיטריק
9. ישראל ברוך בוטמן
10. מנחם מענדל גרונר
11. שמואל גרייזמן
12. משה אשכנזי
13. יוסף גינזבורג
14. אגודת חסידי חב"ד בארצנו הקדושה
15. פורמלי רשם העמותות

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

כבוד המשנה לנשיאה א' ריבלין
כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט ח' מלצר

ערעור וערעור שכנגד על פסק-דין של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו מיום 22.1.06 בה"פ 1156/04 שניתן על-ידי כבוד השופטת ר' רונן

בשם המערערים (המשיבים 1-2 בערעור שכנגד) - עו"ד דן פרידמן; עו"ד תום שפיר; עו"ד עומר כרמל

בשם המשיבים 1-4, 7-10 ו-14 (המערערים שכנגד) - עו"ד ארז יצחקי; עו"ד אבנר ברק;
עו"ד ורד שאלתיאל

פסק-דין

המשנה לנשיאה א' ריבלין:

1. לפנינו ערעור וערעור-שכנגד על פסק-דינו של בית משפט המחוזי בתל-אביב-יפו (כבוד השופטת ר' רונן), שבמסגרתו נתקבלה בחלקה תובענת המשיבים (המערערים-שכנגד) למתן צו

2. המחלוקת הקונקרטית בין הצדדים היא חלק מסכסוך רחב יותר שהתגלע בין הצדדים בנוגע לשליטה בניהול אגודת "אגודת חסידי חב"ד בארצנו הקדושה" (המשיבה 14, ולהלן: העמותה). מחלוקת זו התבררה ועודנה מתבררת במספר הליכים בערכאות שונות. העמותה הוקמה בשנות ה-50 של המאה שעברה, כגוף המרכז תחתיו את מכלול פעילות תנועת חב"ד בישראל. במשך שנים רבות עמד בראש העמותה הרב שלמה מיידנצ'יק ז"ל, ולאחר מותו של הרב מיידנצ'יק החלו מאבקי השליטה בעמותה בין שני פלגים של תנועת חב"ד. על הפלג האחד נמנים, בין היתר, המערערים והמשיבים 5-6 ו-11-31 (להלן ביחד: המערערים או המשיבים שכנגד). על הפלג השני נמנים, בין היתר, המשיבים 1-4 ו-7-10 (להלן ביחד: המשיבים או המערערים שכנגד).

3. בתאריך 21.4.2004, כשבועיים לאחר מותו של הרב מיידנצ'יק, כינס המשיב 1, יוסף יצחק הכהן אהרונוב (להלן: אהרונוב) אסיפה כללית ראשונה אותה כינה "אסיפה כללית שלא מן המניין" (להלן: האסיפה הראשונה). במסגרת אסיפה זו ביקש אהרונוב לבחור מחדש את מוסדות העמותה. כנגד חוקיות זימונה של אסיפה זו עתר המשיב 12 לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (ה"פ 694/04). ביום 7.6.2004 ניתן צו מניעה זמני שהתבקש במסגרת ה"פ 694/04, אשר ניתן לו גם תוקף של פסק דין בהסכמת הצדדים. בית המשפט המחוזי (השופט י' זפט) קבע בהחלטתו כי האסיפה הראשונה זומנה שלא כדין שכן לפי סעיף 6(ב) לתקנון העמותה הגורם המוסמך לכנס אסיפה כללית שלא מן המניין הוא הנהלת העמותה, וכינוס זה מחייב פרסום בעיתון יומי 7 ימים לפני מועד האסיפה. שני תנאים אלה, כך נקבע, לא התקיימו בזימון האסיפה הראשונה.

4. אסיפה כללית שלא מן המניין נוספת כונסה ביום 13.7.2004 (להלן: האסיפה השנייה). באסיפה זו, אשר בה לא נכחו המערערים אף שלטענת המשיבים הם הוזמנו אליה, נבחרו מוסדות העמותה מחדש, עודכן פנקס חברי העמותה, שונו מטרות העמותה, והוחלף ועד העמותה בוועד חדש. במסגרת עדכון פנקס חברי העמותה נקבע כי המערערים והמשיב 13 אינם חברי עמותה, משחברותם לא הוכחה על ידם. מיד בסמוך לסיום האסיפה השנייה, נערכה ישיבה של ועד העמותה החדש אשר אישר את קבלתם של חברים חדשים לעמותה.

5. המערערים, אשר לא השלימו עם ההחלטות שהתקבלו במסגרת האסיפה השנייה, ביקשו לקיים "אסיפה כללית שלא מן המניין" נוספת, שלישית במספר, בביתו של המשיב 12 (להלן: האסיפה השלישית). המערערים ביקשו להעלות על סדר יומה של האסיפה את כל אותן החלטות אשר התקבלו באסיפה השנייה. מועד קיום האסיפה נקבע לשעה אחת-עשרה בבוקר. בשעה הייעודה התייצבו רק המשיבים. משהמערערים בוששו לבוא, נפתחה הישיבה על ידי אהרונוב, אשר נבחר ליו"ר האסיפה, ואושרו כל ההחלטות שהתקבלו באסיפה השנייה (להלן: החלק הראשון של האסיפה השלישית). בתוך מספר דקות ננעלה הישיבה והמשיבים ביקשו לפנות לדרכם. בדרכם החוצה פגשו המשיבים במערערים, שהגיעו באותה עת לביתו של המשיב 12. לאחר שהמשיבים עזבו את המקום המשיכו המערערים את האסיפה הכללית שננעלה קודם לכן וקיבלו במסגרתה מספר החלטות בנוגע לניהול העמותה (להלן: החלק השני של האסיפה השלישית).

6. המשיבים עתרו לבית המשפט המחוזי בתובענה לסעד הצהרתי, וביקשו שייקבע כי רק להחלטות שהתקבלו במסגרת החלק הראשון של האסיפה השלישית יש תוקף חוקי. לבקשת המשיבים התובענה תוקנה כך שהסעד הראשי שנתבקש הוא צו הצהרתי המורה כי אין תוקף לאסיפה השלישית משום שהיא זומנה שלא כדין, ולחילופין, כי אין תוקף להחלטות שהתקבלו בחלק השני של האסיפה השלישית. טענתם של המשיבים לעניין חוקיות זימון האסיפה נסמכה על הטענה כי לא מולאו הוראות תקנון העמותה לגבי זימון אסיפה כללית שלא מן המניין. לפי הוראות אלה, כדי לזמן אסיפה כללית שלא מן המניין נדרשת פנייה לוועד העמותה, מטעם 10% מחבריה לפחות. עוד קובע התקנון, כאמור, כי מודעה בדבר הכינוס תפורסם בעיתון יומי 7 ימים לפני מועד האסיפה. המשיבים הוסיפו וטענו כי בהחלטה שהתקבלה באסיפה השנייה נקבע כי המערערים והמשיב 13 אינם עוד חברים בעמותה, ולפיכך לא היה ביכולתם להציג דרישה לכינוס האסיפה הכללית, ובוודאי שאין הם מייצגים 10% מחברי העמותה. החלטה נוספת שהתקבלה באסיפה השנייה היא כאמור החלפת ועד העמותה, ולפיכך היה צריך להפנות את הבקשה לקיום האסיפה לוועד החדש - כך נטען. בנוסף לאמור, ביקשו המשיבים כי בית המשפט יתן צו הצהרתי המורה כי המערערים והמשיב 13 אינם חברי עמותה, כפי שנקבע באסיפה השנייה.

7. בית המשפט המחוזי קבע כי ההחלטות שהתקבלו בשני החלקים של האסיפה השלישית אינן תקפות, הן משום הדרך שבה התקבלו והן משום שהאסיפה השלישית זומנה שלא כדין. ביחס לחלק הראשון של האסיפה השלישית, קבע בית המשפט המחוזי כי התנהלותם של המשיבים שקיימו את הישיבה בחיפזון ונעלו אותה בסמוך לאחר תחילתה, אף שראו כי המערערים הגיעו למקום, עולה כדי התנהגות בחוסר תום לב. עוד קבע בית המשפט המחוזי כי מהדרך שבה התנהל חלקה הראשון של האסיפה השלישית עולה תחושה של "ניסיון למחטף", וכי לא הייתה בלב המשיבים כוונה אמיתית לקיים דיון ממשי בנושאים שהיו על סדר יומה של האסיפה. משום כך קבע בית המשפט המחוזי, כי אין לתת תוקף להחלטות שהתקבלו בחלק זה של האסיפה. ביחס לחלק השני של האסיפה השלישית, קבע בית המשפט המחוזי כי אף בהנחה שהאסיפה השלישית זומנה כדין, הרי שלא ניתן היה להמשיך ולקיים אותה לאחר לכתם של המשיבים. בעניין זה קבע בית המשפט כממצא עובדתי כי המשיבים לא היו מודעים לכוונת המערערים להמשיך ולקיים את ישיבת האסיפה ולקבל החלטות במסגרתה שכן לא נמצאה כל אינדיקציה לכך שהמערערים אכן הודיעו למשיבים על כוונתם זו.

8. ביחס לחוקיות זימון האסיפה השלישית, קבע בית המשפט המחוזי כי זו כונסה שלא כדין, אך לא מהטעם שהמערערים אינם חברי עמותה. לעניין זה קבע בית המשפט המחוזי כי מהראיות שעמדו לפניו עולה כי המערערים והמשיב 13 היו חברי עמותה ערב האסיפה השנייה. לפיכך, הנטל להוכחת הטענה כי המערערים אינם חברי העמותה מוטל לפתחם של המשיבים, ואלה - כך נקבע - לא עמדו בנטל זה. לפיכך, קבע בית המשפט המחוזי כי אין תוקף להחלטה שהתקבלה במסגרת האסיפה השנייה המורה כי המערערים והמשיב 13 אינם חברי העמותה. לעומת זאת, ההחלטה בנוגע להחלפת ועד העמותה בוועד חדש היא החלטה חוקית ובעלת תוקף, כך קבע בית המשפט המחוזי, שכן היה בסמכות האסיפה הכללית לפטר את הוועד הקודם ולהחליפו בחדש - וכך אכן נעשה על ידה. לפיכך, ומשלא נעשתה פנייה לוועד החדש, נקבע כי האסיפה השלישית זומנה שלא כדין. עוד נקבע, כי גם במידה שהוועד החדש לא נבחר כדין, הרי שאין חולק כי לא נעשתה כל פנייה בכתב לשם כינוס האסיפה לוועד כלשהו, ואף מטעם זה האסיפה זומנה שלא כדין.

9. המערערים והמשיבים הגישו ערעור וערעור-שכנגד לבית משפט זה המופנים נגד כל

הכרעותיו של בית המשפט המחוזי. לאחר הגשת כתבי הטענות, ובטרם הדיון הראשון, הגישו המערערים "בקשה לתיקון כתב הערעור" שבמסגרתה הם ביקשו להוסיף לערעורם את פסק-דינו של בית משפט זה בע"א 1068/06 בלוי נ' אגודת חסידי חב"ד בארצנו הקדושה (טרם פורסם, 24.12.2007). בפסק-דין זה נקבע כי כל ההחלטות שהתקבלו במסגרת האסיפה השנייה בטלות מהטעם שהמערער שם לא זומן כדין לאותה ישיבה, וכי המשיבים שם (הם המשיבים גם כאן) לא עמדו בנטל להוכיח כי אין הוא חבר עמותה. המשיבים, מנגד, טענו כי אין לקבל את הבקשה, וכי לכל הפחות יש להמתין עד למתן פסק-דין בבקשה לדיון נוסף שהוגש על פסק הדין בעניין בלוי (דנ"א 264/08).

10. בתאריך 6.3.2008 קיימנו דיון ראשון בערעורים, ובמסגרתו הצענו לצדדים לנסות ולהגיע לפשרה בכוחות עצמם או באמצעות גישור, שכן מתן הכרעה במחלוקת הקיימות בתיק זה לא צפויה לסיים את הסכסוך הרחב שבין הפלגים בעמותה, וסופו להביא להתדיינויות נוספות. בהחלטה שניתנה בסוף הדיון נקבע כי המשך הטיפול בתיק יושעה עד לקבלת פסק הדין בדיון הנוסף שכן "אין ספק כי להחלטה זו עשויה להיות השלכה גם על השאלות שלפנינו". עוד הודגש באותה החלטה כי "אנו סבורים כי ניתן לנצל את השהות החיונית הזו לצורך הבאת המחלוקת בפני מגשר, שינסה להביא את הצדדים לכלל הסכמה, שכן בסופו של דבר, ספק רב אם ההכרעה בשאלות המשפטיות תביא את הסכסוך לסיומו".

11. כעבור שנה, בתאריך 6.3.2009 הודיעו הצדדים כי חרף מספר ניסיונות, הם לא הצליחו להגיע להסכמה, אף לא לגבי זהות המגשר. במהלך תקופה זו גם נדחתה הבקשה לדיון נוסף. לפיכך, התיק נקבע לדיון שני בפני כבוד השופטים מ' נאור, א' רובינשטיין ונ' הנדל אשר נערך בתאריך 28.10.2009. במהלך דיון זה הודגש בשנית על-ידי בית המשפט כי כלל המחלוקות בין הצדדים, שרק חלקן מתבטאות בתיק זה, אינן יכולות להיפתר אלא בדרך של גישור. בעקבות כך הסכימו הצדדים לפנות שוב להליך הגישור ואף הצליחו להסכים על זהות המגשר - כבוד הנשיא (בדימ') מאיר שמגר - אשר הסכים לשמש כמגשר בין הצדדים.

12. ביום 18.6.2010 הגישו הצדדים הודעה לבית המשפט, שבה הודיעו כי הליך הגישור לא צלח. לפיכך התיק נקבע לדיון שלישי לפנינו. במהלך הדיון שהתקיים בתאריך 30.12.2010 חזרנו והצענו לצדדים מספר מתווים של פשרה שעתידים להביא לסיום הסכסוך ביניהם. חרף ניסיונותיו הרבים של בית המשפט, הצדדים לא הסכימו לקבל אף לא אחת מההצעות הרבות שהוצעו להם ועמדו על קבלת פסק-דין בעניינם. לפיכך לא נותר לנו אלא להכריע בטענותיהם של הצדדים במסגרת הערעורים.

טענות הצדדים בערעור

13. המערערים טוענים כי האסיפה השלישית זומנה כדין וכי יש לתת תוקף להחלטות שהתקבלו בחלקה השני בלבד. לטענתם אין בסיס לקביעתו העובדתית של בית המשפט המחוזי לפיה המשיבים לא ידעו כי בכוונת המערערים להמשיך ולקיים את האסיפה השלישית. הראיות והעובדות כפי שהועמדו לפני בית המשפט המחוזי מחייבות את המסקנה הפוכה, כך טוענים המערערים. עוד הם טוענים כי החלטתו של בית המשפט המחוזי לבטל את חלקה הראשון של האסיפה השלישית מחמת חוסר תום לב של המשיבים סותרת את ההחלטה לפסול גם את חלקה השני, שכן בכך יצא חוטא נשכר. עוד לעניין זה הם טוענים כי מרגע שהמשיבים הגיעו לישיבה השלישית והשתתפו בה, מושתקים הם מלהעלות טענות כנגד תקפות זימונה. בנוסף, טוענים המערערים נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי להתיר את תיקון התובענה כך

שתכלול את הטענה בדבר תקפות זימון האסיפה השלישית. לגוף העניין טוענים המערערים כי האסיפה השלישית זומנה כדין מהטעם שלא היה בסמכות האסיפה השנייה לפטר את הוועד המכהן, ומהטעם שאין חובה, בנסיבות העניין, לעמוד בדווקנות על הוראות תקנון העמותה המחייבות פנייה בכתב לוועד העמותה.

14. בתשובה לערעור טוענים המשיבים כי אין לשנות מקביעותיו העובדתיות של בית המשפט המחוזי ביחס לחלקה השני של האסיפה השלישית. לטענתם, עצם נוכחותם בישיבה השלישית לא משתיקה אותם מלהעלות טענות כנגד תוקפה שכן הם מחו נגד אי-חוקיותה של האסיפה עוד בטרם השתתפו בה, במכתב שנשלח מטעמם למערערים ולרשם העמותות, ומחו על כך גם בפתח האסיפה השלישית עצמה. בנוסף טוענים המשיבים כי בצדק קבע בית המשפט המחוזי שהאסיפה השלישית לא זומנה כדין, שכן לא ניתן לוותר על מילוי הוראותיו של סעיף 6(ב) לתקנון העמותה הדורש פנייה בכתב לוועד העמותה.

טענות הצדדים בערעור-שכנגד

15. המשיבים (המערערים-שכנגד) ממקדים את טענותיהם בקביעתו של בית המשפט לפיה הם לא עמדו בנטל להוכיח כי המערערים והמשיב 13 (המשיבים-שכנגד) אינם חברי עמותה. לטענתם, אלה "צצו" בפנקסי העמותה בין השנים 2002-2011 בלא שגוף מוסמך של העמותה הסכים לקבלם. מכיוון שכך, הצהירו חברי העמותה במסגרת האסיפה השנייה כי הם מעולם לא קיבלו את המערערים והמשיב 13 לעמותה, וכך נסללה הדרך לקבלת ההחלטה כי אלה לא התקבלו לעמותה ולא צורפו אליה מעולם, וכי יש לעדכן את פנקס החברים של העמותה בהתאם. המשיבים טוענים כי לא היה מקום להעברת נטל ההוכחה לכתפיהם ולכלל הפחות היה מקום להעביר את נטל הראייה לידי המערערים שכן בידם היה להציג את טפסי ההצטרפות שלהם לעמותה ובכך להביא לסיום המחלוקת. עוד טוענים המשיבים כי מהראיות שהובאו לפני בית משפט קמא עולה כי הם עמדו בנטל המוטל עליהם והוכיחו כי המערערים והמשיב 13 אינם חברי עמותה. בנוסף, מלינים המשיבים על ההוצאות שנפסקו לחובתם בערכאה דלמטה, לאחר שבית המשפט נעתר למרבית הסעדים שנתבקשו על-ידם.

16. המערערים טוענים כי הם כלל לא זומנו כדין לאסיפה השנייה, כי הזימון שפורסם לא נוסח כדין, וכי סדר היום שפורסם לא תאם את הנושאים שנדונו באסיפה השנייה בפועל, לרבות הרחקתם של המערערים מהעמותה. עוד הם טוענים כי לא הייתה סמכות לאסיפה השנייה, בהיותה אסיפה כללית שלא מן המניין, לבחור ועד חדש - וזאת לפי סעיף 26(א) לחוק העמותות, התש"ם-1980.

חוקיות האסיפה השלישית

17. דין הערעורים להידחות. לעניין תקפות ההחלטות שנתקבלו במסגרת שני החלקים של האסיפה השלישית, קבע בית המשפט המחוזי ממצאים עובדתיים על סמך חקירות העדים שנשמעו לפניו. ממצאים אלה העלו כי **חלקה הראשון של האסיפה נוהל בחוסר-תום לב ומתוך כוונה לבצע מחטף**, כאשר המשיבים פתחו את האסיפה, קיימו דיון ונעלו אותה, בתוך כעשר דקות. נוסף על כך, בחלקה הראשון של האסיפה השלישית "אושררו", לטענת המשיבים, ההחלטות שהתקבלו באסיפה השנייה. משהחלטות האסיפה השנייה נתבטלו בפסק-דינו של בית משפט זה בעניין בלוי, ממילא אין עוד משמעות להחלטות שנתקבלו במסגרתה, מבלי שנערך בהם דיון כדין, ולגופו של עניין. ביחס לחלקה השני של האסיפה השלישית, קבע בית

המשפט המחוזי כעניין שבעובדה, כי המשיבים לא ידעו שבכוונת המערערים להמשיך לנהל את האסיפה. כידוע, ערכאת הערעור לא נוהגת להתערב בממצאיה העובדתיים של הערכאה הדיונית, ואיני מוצא טעם מדוע יש לחרוג מכלל זה בענייננו. יש לשער כי הצעד שבו נקטו המערערים בא בתגובה לכך שהישיבה שהם עצמם ביקשו לכנס, ננעלה בלא השתתפותם. כאמור, נעילת האסיפה במחטף על ידי המשיבים נעשתה שלא כדין, אך אין הדבר מכשיר מחטף נגדי על ידי המערערים. הדרך לליבון המחלוקות בעמותה, היא באמצעות דיון משותף בנוכחות כל הצדדים, כפי שגם נדרש על ידי תקנון העמותה, וכפי שהבהיר בית המשפט המחוזי. רק בדרך זו יובטח פיתרון שיניח את דעת הניצים במחלוקת זו.

18. אין מקום גם לשנות מן הקביעה כי האסיפה השלישית זומנה שלא כדין. אין חולק כי הצדדים לא עמדו בהנחיות לזימון אסיפה כללית, הקבועות בתקנון העמותה. החשיבות בהקפדה דקדקנית על יישום הוראות אלה ברורה מאליה על רקע מאבקי השליטה של הקבוצות השונות בעמותה, והובהרה גם בהחלטתו של כבוד השופט זפט. לא ניתן לראות אפוא בהוראות אלה כבעלות משמעות "טכנית" גרידא, כטענת המערערים, מה עוד שטענה זו אינה מתיישבת עם טענתם כי יש דווקא להקפיד באופן דקדקני על קיום הוראת סעיף 26(א) לחוק העמותות, שעניינה היעדר היכולת לפטר את ועד העמותה באסיפה כללית שלא מן המניין. תכליתן של שתי ההוראות לוודא כי ההחלטות המתקבלות בעמותה יתקבלו כדין, לאחר שניתנה הזדמנות לכלל חבריה להיות שותפים להן.

19. לא מצאנו מקום להתערב גם בקביעתו של בית המשפט המחוזי שלפיה המערערים הם חברי עמותה. ההחלטה שלפיה המערערים אינם חברי עמותה התקבלה במסגרת האסיפה השנייה. כל ההחלטות שהתקבלו באסיפה השנייה נתבטלו כזכור בפסק-הדין בעניין בלוי. קביעה זו מהווה השתק פלוגתא כלפי המשיבים. אמנם המערערים לא היו צד לפלוגתא בעניין בלוי (הם צורפו כמשיבים בהליך יחד עם המשיבים כאן), אך כבר נקבע בפסיקה כי תנאי "ההדדיות" הוגמש לצורך השתק הפלוגתא כאשר טענת ההשתק מועלית כטענת הגנה (ע"א 8765/07 פז חברת נפט בע"מ נ' שושני פס' 25 (טרם פורסם, 27.12.2010) והאסמכתאות שם). גם לגוף העניין, בצדק קבע בית המשפט המחוזי כי המשיבים לא הרימו את הנטל להוכיח כי המערערים אינם חברי עמותה. זאת שכן ישנם מסמכים המעידים על כך שערב כינוסה של האסיפה השנייה היו המערערים רשומים כחברי עמותה. יצוין כי טענה דומה לזו שמעלים המשיבים בפנינו, ביחס להעברת הנטל אל המערערים להוכיח כי הם חברי עמותה, העלו המשיבים גם בעניין בלוי. בית המשפט העליון קבע כי בעניין זה כי: "משנתברר, כי שמו של המערער מופיע בתקנון כבעל זכות חתימה (אם כי רק כחליף) די בכך על מנת להעביר את הנטל לשכמם של המשיבים". בענייננו, על-פי קביעתו של בית המשפט המחוזי, המערערים לא היו רשומים "רק" כבעלי זכות חתימה כחליפים, אלא כחברי עמותה ממש הרשומים בפנקס החברים שלה. משכך, הנטל להוכיח אחרת מוטל על המשיבים, ואלה לא הרימו נטל זה. לאור כל האמור, הערעור והערעור-שכנגד נדחים. כל צד ישא בהוצאותיו.

השופט ח' מלצר:

אני מסכים.

השופט א' רובינשטיין:

מסכים אני לחוות דעתו של חברי המשנה לנשיאה. אוכל רק להביע צער רב על כך, שהצדדים, כולם חסידי חב"ד האמונים על מורשת חב"ד והרבי מלובאוויץ' זצ"ל, לא הצליחו להגיע לכלל הבנה והסכמה, והיה צורך בהליכים משפטיים ארוכים ובהכרעה בתיק זה, בניגוד לשכל הישר

ולציווי "והאמת והשלום אהבו" (זכריה ח' י"ט). ככל שקראתי ושמעתי לא זכיתי להבין. בגילוי נאות אציין כי הכרתי לאורך עשרות שנים את הרב שלמה מידנצ'יק ע"ה שהלך לדאבון הלב לעולמו, והנה קורא אני את תקנון אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש שבראשה עמד, והשליטה בה היא במוקד המחלוקת - ומטרתיה הן, בין השאר (סעיף 2(ב)), "לפתח בין חברי האגודה יחס חברי איש לרעהו על יסוד תורת החסידות...". לצערי לא מצא דבר זה ביטוי בהליכים שלפנינו, אך אין להיוואש מן הרחמים, ואולי ישתנה הדבר לעתיד לבוא בסייעתא דשמיא ומתוך מחויבות לאותו "יחס חברי איש לרעהו", שבתקנון.

הוחלט כאמור בפסק דינו של המשנה-לנשיאה א' ריבלין.

ניתן היום, ח' בטבת התשע"ב (3.1.2012).